

Изази сваке недеље.

Претплата се шаље напред уредништву и без новаца се лист никоме слати неће.

За све српске крајеве стаје на годину 60 гр. или 6 фор. на по год. 30. гр. или 3 фор. на три мес. 15 гр. или 1 фор. и 50 нов. Неплаћена писма од нередовних дописника не примају се.

ПРАВИЛНИК

ЛИСТ ЗА НАУКУ И КЊИЖЕВНОСТ ДУХОВНОГ САДРЖАЛА.

ИЗДАЈЕ И УРЕЂУЈЕ СВЕШТ. И ПРОФ. НИКОЛА ПОПОВИЋ.

Говорисмо у последњем броју против нападања на туђе имање, напомињући свештеницима, да би требало да својим поукама и обавештењима нашег света пораде, како би се ово зло у нас, које смета друштву остваривати своје цели, ако не сасвим истребило а оно бар умањило.

Но к овом злу придружује се чешће још и веће: насилно нападање на туђе имање скопчано је понајвише с нападањем и на личност имаоца, па му доноси мучење и повреду тела његова, а кад што и саму смрт. Мислимо, да је у позиву и дужности свештеничкој старати се још више, да се овакво зло, које жигосе друштвену наравственост, не догађа у стаду њихову.

Безбедност је личности прва и најглавнија цель људског удружења. Људи су зато и склопили друштва и државе, да се поред осталог заштите од дивљих зверова, да сви скупа чувају сваког појединог. Докле је човек здрава и неповређена тела, ма и не имао добара, наћи ће себи прилике и поштена начина, како ће набављати средства ради подмиривања бар преких потреба својих. Али осакаћен и повређен телесно од свога суграђанина губи последњи капитал, откуда му извиру средства за живљење, постаје невољник и пада на терет друштву, у коме живи, а можда је од ње-

гових руку још и више душа изгледало кору хлеба. Ето зашто законодавства прописују строге казне за оваква злочинства и преступљења, па зато је у земљама и нарочити ред државних и општинских слугу, што се зове полиција, који је у дужности, да бди над имањем и животом грађана и да их предохрањава од злих људи, који би заборавили поштовати личност својих суграђана.

Но нема тога, који ће предупредити зло, кад оно узме мах, па ма бог-зна како марљив био и ма напрегао сву моћ и снагу своју. Зло ваља из основа лечити: ваља отклонити узроке, који га доносе, па га неће бити. А узроци сваком злу код људи залегу се већином спољним утицима најпре у души онога, који се решава после на хрђава дела. Свештеници треба да воде бригу о томе, да сваки у њихову стаду буде душе чисте, па да и не помисли а камоли учини зла своме суграђанину. Служећи Богу мира и љубави они ваља да се труде, да остваре света начела наше вере и закона: да оживе у својим суграђанима братску љубав и узајамно поштовање, а отклоне све узроке, којима се руше услови друштвеног опстанка и напретка.

Кад би свештеници као прави учитељи народњи својим мудрим и разложним поукама обавешћивали свет о злу по цело друштво народње а тиме и по сваког напосе, ако будемо немилостиво и бешчовечно један на другог нападали, надајући се, да ћемо прикрити пред светом и судом зло дело своје, а заборављајући на праведни и строги суд божији: онда би јамачно мање било у нас злих људи, који међу свога брата и суграђанина на најгрозније муке, да би му извукли имање, које је тешким трудом и знојем стекао; онда би се људи у нас мање свађали и гложили, мање тукли и један другог повређивали и осакаћивали.

Љубав братска, слога и узајамно поштовање међу свима суграђанима понајвећи је услов за напредак земље и народа. Свештеник, који се стара, да развије и однегује ове гра-

Ћанске врлине у своме стаду, добротвор је рода свога; јер ће оне понајпре истребити из нашег друштва мучења, повређивања, осакаћивања и унесрећивања појединих наших суграђана.

Таква зла догађају се широм с браћом нашом, који још несу обасјали зраци слободе, у земљи, у којој је слаба или никаква безбедност личности њиховој. Трудећи се, да у својој земљи потпуно остварујемо ујамчену законом безбедност личности грађанске, распалићемо још већма у целокупном српству живу жељу, да дође под закриље слободне и законите земље своје браће, те да збаци једном са себе дуги и предуги јарам туђински.

Моралне поуке.

Хришћанско поштење.

Подвигомз добрымз подвизахса,
теченије скончлахз, вѣрѣ соблюдохз.
(Тим. II. 4. 7.)

Тако је негда казао за себе апостол Павле, кад је осетио, да му се крај земаљског живота приближио. Благо сваком хришћанину, који може, кад погледа течај свог животног пута, спокојно и весело поновити речи ове светог апостола. Њих могу изрећи само они верни синови христови, који за живота свог праведно и поштено испуњавају дужности своје према цркви и отачаству, и то дужности, какве им је сам Христос одредио. Поштење у испуњавању дужности захтевали су и прастари многобошци од својих грађана, што су видели, да је оно највећа потпора општег благостања. Поштење, као најлепши урес врлине човечанске, уважавају и непросвећени народи по гласу своје савести (Рим. 2. 15.); но хришћани, који су просвећени виделом правог учења христовог, треба да су особито поштени и верни у испуњавању дужности свог звања и стања.

Име је хришћанина звање свето. Дух божји устима апостола христова говори нам: *кы родъ избранъ, царское склщение, языкъ скатъ, люди обновленіа* (Петр. I. 2. 9.). Ми се освећујемо у тајнама вере благодаћу Духа светог. Уз свете тајне пастири црквени, који су освећени благодаћу Духа светог, освећују поверене им људе још и молитвама и поуком. Сам први пастир и глава цркве, који се ко днѣхъ плоти своѣа молио Богу оцу за светост своје цркве (Јоан 17. 18. 19.), освећује њу и данас својим божанственим присуством као духовно своје тело. А шта нам апостол христов вели: *„по свецу, који вас је позвао, и ви будите свети у свему живљењу“* (Пет. I. 1. 15.). Свакога од нас назива свето писмо храмом божјиим и станом св. Духа: *„не знате ли, да сте ви црква божіа и Дух божіи живи у вама?“* вели апостол (Кор. I. 3. 16.). Сама тела наша поштују се у неку руку као света зато, што се и она с душом заједно користују благодатним даровима св. Духа. *„Зар не знате да су телеса ваша црква светого Духа, који живи у вама, кога имате од Бога“* (Кор. I. 6. 19.). Како се по овоме не подудара с високом светошћу хришћанина лаж и превара у испуњавању својих дужности! С тога очистимо себе од сваке скврнавости тела и духа и творимо светињу у страху божјиим, како би сваки од нас на крају живота свог за себе могао рећи: *подкигомъ добрымъ подкизахса, . . . кѣрѣ соблюдохъ.*

Коме нису позната разна звања и стања у општем животу? Сваки од нас, заузимајући по неки ступањ на лествици општих одношаја, мора овде по наредби божіој постарати се: да буде од користи и себи и другима, и тим путем, путем дужности своје, узлазити од земље на небо. Па кад је тако, онда зар грехови наши у дужности свог звања и стања не вређају величанство божіе? Ми лажемо као Ананија и Сапфира не људма но Богу (Дѣян. 5. 4.). Држећи да смо преварили људе, варамо Бога. Непоштен грађанин заиста је неверан члан у дому божјиим — царству васелене,

где је сваки човек на свој део већу или мању честицу управе од врховног домаћина добио. Нисмо ли дакле дужни бити верни и точни у дужностима свог звања и стања, које нам је Бог одредио? Будимо „не само пред очима људи радећи, као да угађамо људма, него као слуге христове, творећи вољу божију од срца“ (Еф. 6. 6.). Нас очекује за то постојана плата од савести.

О, кад би се хришћанин што чешће сећао тог високог значаја у свету, какво му је одредио Христос Господ! Показујући разне путеве, који воде у блаженство небеско, показао нам је Спаситељ уједно и високи значај наш у свету: *вы есте соль земли, вы есте светлості міра* (Мат. 5. 13. 14.). Као што се поправља све покварено и у целости чува предмете од плесњи и трулежа, тако и хришћанин, по вољи свога Господа мора поукама и још боље примером свог живота исправљати заражене неверством и пороком и утврђивати у врлинама оне, који су слаби у вери и добром понашању. Као што видело разгонећи таму још и топлоту доноси, тако мора и хришћанин својим понашањем растерати мрак незнања са срца заблуђених и у топлој хришћанској љубави угревати и оживљавати оне, који су у вери и добрим делима охладнели. Спаситељ нам вели: „*такo да се светли ваше дело пред људима, да виде ваша добра дела и славе оца вашегa, који је на небесима*“ (Мат. 5. 16.). Но шта, ако хришћанин, који треба да је со и видело у свету, место тога буде камен претиканја и саблазни свету? Тешко се јадао Господ устима пророка на свој избрани народ јудејски, што није одговарао великом старању божијем за њега: *каса ради, — говорио је он — хлїтса има моє ко изыцѣхз* (Рим. 2. 24.). Не односи ли се много више тај жестоки укор на недостојне хришћане? Кад многобожац или јеврејин или неправославни хришћанин види код православних при куповању и продаји — јавну или тајну превару; у суду — мито и неправду; код наученика — словољубље и самољубље; у испуњавању многих

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

других дужности — само притворност и угађања: шта ће рећи за хришћанина и то још православног? Јесу ли то православни, наследници правог учења христовог и предања апостолских? Да л' је то со земљи, то видело света? Име хришћанина и још православног неће никога од нас спасти, но дела наша, која одговарају закону јеванђелском. Господ вели: „*Неће сваки, који ми говори: Господе! Господе! ући у царство небеско, но који чини по вољи оца мога, који је на небесима*“ (Мат. 7. 21.). Но закон јеванђелски иште од нас правду и истину, као од „*сазданих по Богу у правди и у светињи истине*“ (Ефес. 4. 24.). С тога „*одбаците лаж и говорите истину сваки са својим ближњим — и владајте се, као што приличи вашем звању, у које сте позвани*“ (Ефес. 4. 1. 25.).

Јован Крститељ говорио је народу у пустињи, пре но што се Христос појавио, који је имао крстити Духом светим и огњем: „*поравните стазе његове*“ (Мар. 1. 3.) Не односи л' се тим више на нас просвећене у води св. крштења тај јеванђелски глас: „*поравните стазе његове,*“ по којима ће нас Господ узвести са земље на небо? Па зато праведно, поштено и постојано ходимо по путовима службе, коју смо од цркве и отачаства у име божије добили. Дај Боже, да тај јеванђелски глас не остане глас копијуцаг ко пѣстинѣ!

Кад је св. Амвросије Милански при последњем часу живота свог био, рекао је први министар императора узданувши: „*пропашће Италија, ако тај светитељ умре*“! Затим оправи к човеку божијем на самрти неколико знаменитих људи с молбом, да би угодник божији испросио од Господа себи још неколико година живота на корист цркве и народа. Светитељ погледа на небо и рекне: „*хвала ти Господе, Боже мој, што сам истина као грешан поживео по твојој вољи и милости тако, да се не стидим дуже живети, нити се бојим смрти*“!

УНИВЕРЗИТЕТСКА

БИБЛИОТЕКА

Пример тога човека божиег, нека служи свима нама као правило, како треба у свету живети!

ПРЕВЕО С РУСКОГ

У Голубинцима.

Василије Николајевич,
свештеник.

Живот св. Јована Златоуста.

(Наставак.)

Такво беше духовенство цариградско или боље рећи целог истока. Римска црква беше самосталнија, што тамо паде римско царство, па на развалини овог појави се папство. Међутим неограничена монархија источна још трајаше и црква не могаше да подигне главе. Дављен убитачним утицајем деспотизма дух хришћански, који ствараше некада људе велике као Атанасија, Василија, Григорија, беше сад већ ослабио.

Златоуст не беше политичар, па не предвиђаше оне нереде, који су морали настати, кад се сједини црква с монархијом. Но његов ум проникнут начелом слободе хришћанске, његова душа силна и самостална учини га представником самосталности и чистоте цркве источне. Њему не изађе за руком покушај и рад око ослобођења, али народ, у кога је природно осећање свагда верно и непокварено, а који дављаше и презираше и цар и духовенство већег реда — тај народ предусретао је Златоуста као свога заступника; усклицавао му за сваки поступак његов; бранио га, кад су га нападали; сећао га се, кад су га збацивали с катедре; па на послетку примора синове Архандијеве и Јевдоксине, да се поклоне остатцима епископа - мученика и да просе од њега опроштаја.

Живот правих великих људи пун је у сваком тренутку свом корисне поуке читаоцу, па зато сад да пређемо к

времену пада Іевтропијева и побуни Гаїновој, те да и у овом случају видимо улогу Златоустову.

Кад Аркадије цароваше на истоку, први управитељ источног царства римског беше іевнук*) Іевтропије, невољник из Арменије, који се некако својим вештим занатом увуче у милост младога владоца, а заједно с тим и у повеће државне послове. Својим препреденим сплеткама, које му врло добро иђаху за руком, он наведе Аркадија, да узме за жену Іевдоксију, кћер графа франачког Ботона, па за знак благодарности ради тог провадацилука, он се утврдо надаше, да ће је имати за своју верну помоћницу. И заиста власт тога іевнука беше за време безгранична и нечувена. Његова тиранија, његово отимање, његова необузdana жестина, а нарочито надувена и продржљива поноситост, беше предмет опште бриге и разговора. Народ га презираше, како се тек може презирати тиранија, али и он са своје стране не штеђаше народа. Све, што беше за народ високо и свето, он исмеваше и уништаваше; све, што народ љубљаше и поштоваше, он гоњаше и упропашћиваше. Од іедине само цркве још зазираше; но он похита, да нападне и на ову светињу народју.

Он протера Тимазииа, врло знаменитог човека, у коме виђаше себи супарника. Он рашири своју освету дотле, да јавно поче гонити и Пентадију, жену Тимазииеву. Жена ова, стрепећи сирота за своје имање и живот, похита под заштиту цркве. Ова заштита — азил цркве беше једно од пре-красних појављења, које прими и усвоји хришћанство, као наследство од старине. Константин први признаде га и утврди као закон. Теодосије га још више рашири. Не само у цркви но и у црквеној огради не смеђаше нико нападати на личност, која је прибегла под заштиту цркве. Наравно да би ово било у садашње доба несувременост — анахронизам;

*) іевнук — ушкољеник, који надзирава над харемом.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

али у она времена, кад самовољство и насиље владаше у друштву, а лична слобода немаше ни најмањег обезбеђења, такво уређење беше врло добро. Оно је спасавало хиљадама невиних жртава; оно је давало епископу времена, да се заузме за несрећне душе; оно беше препрека оним зверским казнама, у којима вираше само рука целата, али никад мач правде.

Евтропије хтеде да се увуче и у то свето уточиште и то не да извуче отуда каквог зликовца или преступника, већ невину и племениту жену, која због изгнања свога мужа и сина не имајаше никакве заштите. Златоуст се заuze, да одбрани право цркве. Он напомиња Евтропију царске законе, каноничка уређења; представља му непостојанства на земљи, изненадне преврате, падања силних; наговешћива му, да не затвара то уточиште, које ће му може бити и самом скоро устребати. Но све ово беше узалуд! Евтропије помоћу Аркадија одузме то право цркви. Но бар личности Пентидијиној не могаше ништа — она већ беше ђаконица.

Надувени Евтропије после ове сјајне победе не знађаше граница својој самовољи. Он примора свет, да га титулише патрицијем („высокоблагородный“), конзулом, трећим основачем Цариграда! и т. д. Но пад Евтропијев беше тако исто нагао, као што је било и његово узвишење. Слаби Аркадије попусти му и повлади толико, да управо Евтропије дрмаше државом по својој пустој самовољи, па се осили тако, да поче да управља и самим домом царским. Последња му беше жеља, да потчини својој власти и сам поносити карактер царице Евдоксије. Царица тражи заштите код цара. Цар одузимље Евтропију сва достојанства и цело имање, па га прогони из двора и из вароши.

Цариград се радује, чим чу о паду љубимца царева. Гомила света трчи за њим у потеру. Он бежи изван себе од страха и тражи успахирен у својој невољи уточишта у цркви. Но народ наваљује на цркву, разваљује врата и виче:

„камо оног, који се хоће да користује правом, што га другом не да! Смрт Јевтропију, смрт!“

(Наставиће се.)

Поглед на свештенство у Србији.

(Од Н. Петровића.)

(Наставак.)

Свештенство наше од оног доба, откада се ова земља ослободи од грубе варварске силе, имало је неке фазе — ступње у своме развиту исто тако као и други редови друштва нашег. Стари свештеници наши, који су свршавали богословље по манастирима српским, нису бог-зна како били људи учевни, ал' о њима је народ задржао лепу успомену. И дан данашњи од седих стараца може човек чути, како они спомињу неког старог попу свога, како их је овај на скупу општинском код сеоске куће, на даћи и код цркве, у кући њиховој поучавао, да не краду, да не варају, да не опадају, да поштују млађи старије, да се труде око тековине, да не иду по хрђавим местима, јер ће Бог сваког казнити, који противно чини. Народ је те свештенике слушао и примао оно, што су му они говорили; јер је видео у њима образац поштења и честитости, труда и заузетости за свако народње и општинско добро. Укратко стари свештеници наши, ако нису били наученици, као што их ми сада разумемо, били су у потпуном смислу људи практични и морални. А новији свештеници без сваке сумње доста су одмакли у образованости и у свему од својих претходника, али на њих сада друкчије некако народ гледа. Но томе се не можемо ни чудити. Тада су друкчији услови били за живот и народа и његових свештеника.

Народ наш у прво време после ослобођења свог беше у потпуној патријархалној простоти; беше поштен, добар, честит, радин; не знађаше још, шта је то проклети „кајиш“

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

В
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

и „зеленашлук“; земља му беше обилата и плодна и — благослов божији почивао је у кући сваког Србина. Тада је било пуно и весело срце сваком Србину: песме су се ориле по густим и китњастим гајевима његовим. Свештеници српски, који су увек били с народом, делише с њим и овом приликом ту радост његову онако исто, као што су многи, излазећи с њим и на бојно поље, учествовали у свима теретима и подвизима народњим у рату за ослобођење овог маленог комада српске земље. Па такви свештеници бејаху поштовани и љубљени од народа, јер овај виђаше у њима праве добротворе своје. Јединство у свему тада беше међу свештенством и народом. И по начину живота свештеници тадашњи нису се готово ништа разликовали од народа. Попа је тако исто занимао се земљорадничтвом као и његови парохијани, па и по самом оделу он се није одвајао од народа. И ми се још опомињемо, како смо у детињству свом у селу виђали понеког старог попу зими у чакширама, ћурчету и са шубаром на глави, а лети у црвеним доколеницама, кошуљи и фесу, па то не беше ништа зазорно у очима нашега народа, нити је овај на то што викао. Њега се то слабо тиче какве хаљине његов попа носи, само кад је уверен, да је поштен и радан човек, да се брине о својој кући и имовини, да уме поучити сваког, што је изучио у „намастиру дубоке књиге“ — па му је то доста. Није народ тада давао попи по тарифи одређеној од више које власти за његове заслуге, нити је попа тражио од свога парохијанина, да му што више да. Дао Бог народу, а народ даје од све душе своје свештенику. Уз то се треба још и овог сетити, да су стари свештеници били у друкчијим парохијама. Најмање од 300—400 а било их је и од 600 домова. Разуме се, да у таквом стању парохија и таквој обилатости земље, каква беше пре неколико година, и при онако малим потребама у животу, свештеници могли су живети ваљано и поштено,

живљено и сл. — зинхоран ви извездод илјудзрши си, ваљаничонд

немајући нужде, да се пуштају у којекаква ниска довијања, која им не доликују.

Не можемо казати, да се данашње свештенство одцепило од народа, оно је и сада као и пре у тесној свези с њим. Али услови живота, у којима се садашње свештенство наводи, и у којима се нахођаху њихови претходници, страшно су се изменили. Да погледамо сад на те услове живота данашњих наших свештеника.

Зна се, да наше свештенство нема никакве помоћи од државе за своје живљење или боље рећи нема плате, оно зависи чисто од народа, коме служи, и за заслуге његове народ му плаћа по тарифи одређеној. Сав приход њихов виси о кончићу случајности. Ако Бог пошље берићета, па у народу и у кући сељака има свашта доста, онда свештеници могу и којекако живети. Ал' ево јада и невоље, кад и народ нема, кад га издаду летине, што код нас доста често бива, а земаљске и општинске потребе ваља подмирити, па макар из очију извадио: онда за већину свештеника наших наступају „црни дани, а црња судбина.“ Рекосмо за већину свештеника наших с тога, што заиста већи број свештеника синови су сиротних родитеља, који кад сврше Богословију, запоне се и дођу у парохију, па немају у први мах ни куће ни кућишта, немају нигде ништа, а жена је ту, па даће Бог и дечице. Живот његов зависи чисто од јединих парохиских доходака. А какви ће његови дохотци бити, кад је лоша година у народу, па народ и сам нема, кад једва скунатори и порез па понеки пут и прирез, што се мора властима платити, а попа по мишљењу њихову бог-ме нек мало и причека, док Бог пошље боље године. Свештеници, који су наследили од својих старих какву баштину, па имају лепих земаља, забрана, винограда, па и по коју воденичицу, могу да своје парохіјане мало и причекају, кад им ови немају одмах да плате за њихове заслуге, што могу живети и од свог имања, не ишчекујући доходака из парохије. Али оваквих

свештеника код нас нема много. Већина, као што смо казали, сиротиња је, која може живети само у таквом случају, ако му се одмах после свршеног чинодејства плати. Но на велику жалост, као што нам причају многи свештеници већином се врше свештенодејства на вересију. Дође на прилику какав сељанин и зове свога свештеника, да му сврши какво свештенодејство. Попа учини то, ал' кад после сељанин моли га, да га мало причека. Па да је то с мањином, ајде и којекако, али ево несреће, где већина нема да плати своје свештенику за чинодејства. Дође време, да се даје бир свештенику, он се радује, што ће бар имати жита, да отхрани себе, своју жену и дечицу. Али кад се скупља бир, половина парохијана није дала свештенику бира, а то зато, што или им није родила њива, или су продали још на зелен, те да плате каквом каишару или управи фондова интерес на интерес, или на послетку што су пука сиротиња. Еле то је стање, да не може црње бити. Свештеник у таквом стању мало-по-мало долази до тог уверења, да је он слуга, који служи народ бадава, и да таким начином не може никад ништа имати. Дакле ради обдржања живота свога и своје породице свештеник је принуђен предузети чешће поред дужности свештеничке још какав други рад: или адвокацију или трговиницу или најпосле, ако није чвршћа характера, пустити се и у свакојака изнуђења те да се како-тако само може живети.

Ето какве су незгоде, у којима се данашње наше свештенство находи, и због чега оно пада у друштвеном мњењу, — а то све с необезбеђености своје у животу.

(Наставиће се.)

О Православна црква на јонским острвима.

Јонска острва, која су до скоро састављала особену републику под заштитом инглеске владе, а сада су придата грчком краљевству, јесу седам острва различне величине,

која се редом од севера к југу овако зову: *Крф* (Corcyra), *Санта-Мавра* (Leucadia), *Теака* (Ithaca), *Кефалонија* (Cephalonia), *Зант* (Zacynthus), *Паксо* (Sphagia), и *Черуго* (Cithera).

Хришћанску веру донели су на та острва двојица од 70 апостола и сапутници св. Павла, Јасон и Сосипатор, које св. Павле назива својим рођацима (Рим. 16. 21.). Најпре су они пренели православну веру на острво Крф. Нова се вера брзо распространила и имала је међу првим обраћеницима ка Христу и Коркиру, ћер заповедника над овим острвом. На једну миљу од града Крфа на југоисточном брегу постоји црква, подигнута у XII. столећу, која је посвећена спомену та два апостола.

Пред самим раздељењем царевине римске, кад постаде Цариград друга престоница, коркирска црква имала је свог епископа и састављала је део епирске епархије. Међу црквеним старешинама, што су били у Nikeји на првом васеленском сабору, спомиње се Аполодор, епископ коркирски. Друга два епископа, Сотерик и Филип, били су — први на четвртном васеленском сабору године 451. у Халкидону, а други на седмом у Nikeји 787. год. На овом последњем били су такође и свештеник Григорије место епископа кефалонског и Лав, епископ закинтски. Коркирску епископску столицу прогласио је у 887. год. императора Лав Мудри за митрополију, која је потпадала под власт цариградску. У његовом послању спомиње се епископ Санта-Мавре, који је наименован као 23-ћи архиепископ. Митрополит коринтски рачунао је у своју епархију и епархије кефалонског и зантског епископа. У почетку X. столећа коркирска столица славила се, што је на њој седео св. Арсеније, а у XII. и XIII. веку два учена Ђорђа — Куфара, који је био посланик Манојла Комнена к императору Фридрику Барбароси, и Вардан, писац неколиких састава о чистишту, исходу св. Духа и т. д.

Од тог доба спољашња судба православне цркве на јонским острвима измењивала се према променама околности политичке судбе њихове. А те околности биле су ове:

До освојења Цариграда од Латина у време петог крсташког похода јонска острва била су под влашћу цариградских императора, осем неколико година у XII. столећу, у течају којих потомци Норманда Роберта Гвискара заузели су острво Крф и Кефалонију, но по смислу уговора од 1204. та два острва, а с њима Зант и Санта-Мавра припадоше Венецијанима. Међутим Крф припадајући наследно господарима Јетолније и дому анжуском, потчињен је венецијанској републици тек у год. 1386., и она је њиме владала до политичког догађаја у 1797. год. Кефалонија и Зант припадаше с почетка Матији Валенкурту, затим кнежевима Ахаје Вилегардујинима, па онда дому анжуском, и на послетку породици Токи Беневента, која је такође владала и Санта-Мавром и Итаком. При свршетку XV. столећа завладали су овима острвима Турци, али их по кратком времену истераше из њих Венецијани, који су после узели под своју власт и Зант и Кефалонију. Санта-Мавра, потпавши у 1459. год. под јарам турски, и најменце прелазећи из њихове власти у власт венецијанску, на послетку остала је под влашћу ових последњих по *карловачком* уговору од године 1699. Чериго је, вероватно, имао једнаку судбу с Кандијом и другим оближњим острвима, што припадаше Венецијанима. То острво постало је после наследно добро породице Веђе. А у почетку XVIII. столећа уговор *пожаревачки* предао га је венецијанској републици. Паксо и Итака припадну Крфу и Кефалонији. И тако при крају XVIII. века седам јонских острва, од више или мање удаљена времена налазише се у власти венецијанске републике. По кампо-формском уговору припадоше француској републици, која је острвом Крфом владала само 20 месеца, а осталим острвима још мање. Сви ови острви састављаше

после до 1807. године републику седам острва, са пуномоћником руским и гарнизонима њиховим. По тилзитском миру, били су они предани француском императору. Париски уговор од 1815. године начинио је од њих самосталну државу под заштитом велико-британског краља. У години 1817. та су острва добила свој устав, који је у 1848. и 1849. години прерађен, а у најновије доба придружише се Грчкој.

(Наставиће се.)

ХРИШЋАНСКИ ДАР.

У течају времена од неколико месеца добила је црква Убска од својих хришћана побожна срца ове дарове:

Од г. Јовише Јовановића, кафеције, један епитрахил,
у вредности . . . . . 2 ₺.

Од г. Мелентија Радовића, трговца, један антиминс,
у вредности . . . . . 3 ₺.

Од г. Јована Вуковића, трговца, крст и рипиде с
чврацима за свећоносце у вредности . . . . . 16 ₺.

Од госпође Анђелине, удовице пок. Степана Исаило-
вића б. трговца Убског, по завештању покојникову свештено
одело, у вредности . . . . . 20 ₺.

По завештању умрлог, старог пароха и б. намесника
свог, Петронија Јеремића, ручни крст његов од чисте срме,
сребром и златом окићен, у вредности . . . . . 40 ₺.

Од г.г. чланова руфета механског цео округ свеште-
ног одела, у вредности . . . . . 43 ₺.

свега 124 ₺.

Свима дародавцима горњих прилога и тако красног хришћанског дара овим се јавно благодари од целог опшества цркве Убске и њихова свештеника.

Парох Убски

Р. Жујевић, намесник.

Г.Г. Уписници који нам нису још оправили претилату за ово друго тромесечје, нека ускоре с претилатом ако нам желе добра.